

AFGØRELSE

(Varmeforsyning)

energi
KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	[...] af 26. april 2005 over
AFGØRELSE FRA	Energitilsynet af 14. april 2005
OM	Opkrævning af udtrædelsesgodtgørelse i forbindelse med udtræden af Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a.

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

NÆVNETS	Fungerende Nævnshoved, professor, dr.polit. Chr.
SAMMEN-	Hjorth-Andersen
SÆTNING	Fungerende Næstformand, professor, dr.jur. Jens Fejø
I SAGEN	Fhv. direktør, cand.polyt. H. C. Mortensen Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen Direktør Per Søndergaard

NÆVNETS	Energitilsynets afgørelse stadfæstes.
AFGØRELSE	

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 26. april 2005 fra advokat Svend Ravn, Hirtshals, der på vegne af [...], klager over Energitilsynets afgørelse af 14. april 2005. Ved afgørelsen fandt Energitilsynet det ikke i strid med varmemforsyningslovens § 21, stk. 4, at Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a. i forbindelse med [...] udtræden havde opkrævet udtrædelsesgodtgørelse under henvisning til nedgangen i antallet af tilsluttede m² i perioden 2001/2002 til 2002/2003.

Det fremgår af sagen, at [...] overfor Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a. ved brev af 26. oktober 2000 har opsagt aftalen om levering af fjernvarme til ejendommen [...]. Udtrædelsen trådte i kraft den 31. maj 2002 ifølge udtrædelsesvilkårene fastlagt i selskabets vedtægter.

Klagen angår den del af udtrædelsesopgørelsen, der udgør krav om betaling af andel af uafskrevne anlægs-/renoveringsudgifter med kr. 9.544.

Klagen har været forelagt Energitilsynet og Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a.

Den påklagede afgørelse

Fra Energitilsynets afgørelse af 14. april 2005, der er rettet til advokat Svend Ravn på vegne af [...] citeres:

"Ved brev af 17. september 2004 har De – som advokat for [...] – klaget over, at Hirtshals Fjernvarme har opkrævet udtrædelsesgodtgørelse på 9.544,00 kr. ekskl. moms, som fjernvarmeværket har beregnet, som Deres klients andel af uafskrevne anlægsudgifter/renoveringsudgifter i forbindelse med udtrædelse 31. maj 2002.

[.....]

Hirtshals Fjernvarme har til Energitilsynets register anmeldt følgende vedtægtsbestemmelse ved udtrædelse:

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

Side 2 af 9

"Hvis det ikke er muligt at overdrage den ledigblevne kapacitet til nye andelshavere, kan endvidere opkræves:

- e. *Andel af anlægs- og renoveringsudgifter, der er godkendt af generalforsamlingen – tidligere end 2-årsdagen før udtrædelsestidspunktet og hvorpå Varmeværket foretager afskrivninger. Beløbet beregnes som den udtrædendes andel af Varmeværkets samlede anlægsudgifter på opsigelsestidspunktet med fradrag af afskrivninger, der har været indregnet i priserne. Den udtrædendes andel af Varmeværkets ovennævnte anlægsudgifter med fradrag af foretagne afskrivninger beregnes på grundlag af den udtrædende andelshavers andel af Varmeværkets samlede registrerede tilslutningsværdi i regnskabsåret inden opsigelsen."*

Energitilsynets overordnede opgave er at regulere monopolselskaberne på energiområdet. Tilsynet fungerer også som klageinstans for bl.a. forbrugere.

Som varmemforsyningsloven, jf. lovens § 21, stk. 4, er formuleret, har tilsynet pligt til at gribe ind over for priser og leveringsbetingelser, hvis tilsynet finder, at disse må være i strid med bestemmelserne i varmemforsyningsloven. Tilsynet kan desuden give pålæg om, at varmemværkerne foretager ændring af priser og leveringsbetingelser.

Energitilsynet har således kompetence til at gribe ind i Deres tvist med Hirtshals Fjernvarme om godtgørelse i forbindelse med Deres udtræden.

Energitilsynets afgørelse er, at tilsynet finder det i overensstemmelse med varmemforsyningsloven, jf. lovens § 21, stk. 4, at Hirts-

hals Fjernvarme A.m.b.A. har opkrævet udtrædelsesgodtgørelse (andel af uafskrevne anlægsudgifter/renoveringsudgifter) af Dem i forbindelse med deres opsigelse af varmeleverancen.

Energitilsynet lægger herved vægt på udviklingen i antal tilsluttede m². Denne vurdering må ske på grundlag af forholdene på udmeldingstidspunktet og på grundlag af værkets anmeldelser til Energitilsynets register. Det fremgår, at antal tilsluttede m² i 2001/02 var 357.593 og i 2002/03 var 355.758. Energitilsynet finder således ikke, at det på det pågældende tidspunkt har været muligt for fjernvarmeværket at overdrage den ledigblevne kapacitet til andre forbrugere.

[.....]"

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

Klagen til Energiklagenævnet

Ved brev af 26. april 2005 klagede advokat Svend Ravn på vegne af sin klient [...] over Energitilsynets afgørelse af 14. april 2005. Fra klagen citeres:

Side 3 af 9

"[.....]

Energitilsynet har i denne sag fundet, at Hirtshals Fjernvarme a.m.b.a. har handlet i overensstemmelse med varmforsyningsloven i forbindelse med sin opkrævning af udtrædelsesgodtgørelser. Energitilsynet har lagt vægt på udvikling i antal tilsluttede m². Man henviser til at antal tilsluttede m² i 2001/2002 var 357.593 og i 2002/2003 var 355.758.

Jeg kan naturligvis ikke bestride disse fakta.

Imidlertid har Energitilsynet under samme dato truffet afgørelser i tilsynets j.nr. 3/1322-0101-0360 ([...]) og j.nr. 3/1322-0101-0346 (Hans' Autoværksted ApS), i hvilke sager Energitilsynet fandt frem til, at Hirtshals Fjernvarme a.m.b.a. havde handlet i strid med varmforsyningsloven, og hvor Energitilsynet lagde vægt på udviklingen i en 4-årig periode fra 1999/2000 til 2003/2004, hvor antal tilsluttede m² i denne periode var steget fra ca. 353.561 til 360.600.

Nærværende sag vedrører udtræden pr. 31. maj 2002, medens de to sager, hvortil jeg henviser, vedrører udtræden henholdsvis pr. 31. maj 2003 og 31. maj 2004.

I disse to sager har man vurderet udviklingen over en 4-årig periode, hvor der er sket en stigning både i antal forbrugere og antal tilsluttede m².

Når der i disse to sager således foretages en vurdering over 4 år gøres det gældende, at der i nærværende sag ligeledes skal foretages en vurdering over udviklingen i løbet af 4 år, og det må i så fald være passende, at der anvendes perioden 1997/1999 – 2001/2002.

I denne periode er antallet af forbrugere steget fra 2.182 til 2.242, og antal tilsluttede m² er steget fra 346.456 til 357.593.

De 2 afgørelser, hvortil der henvises, og hvor der er givet forbrugere medhold, er blevet vurderet ud fra udviklingen i samme 4-årige periode i begge sager, selv om udtræden faktisk er sket henholdsvis i 2003 og 2004.

Afgørelsen i sagen med [...] burde måske være sket på baggrund af udviklingen i perioden 1998/1999 – 2002/2003, idet man i 2003 ikke kendte resultatet for regnskabsåret 2003/2004. I den sag ville udviklingen fra 1998/1999 – 2002/2003 have været en stigning i antallet af forbrugere fra 2.208 til 2.229 og en stigning i antallet af tilsluttede m² fra 350.681 til 355.758.

Denne ændring ville ikke have ødelagt argumentationen i den pågældende sag til støtte for frifindelsespåstanden.

Imidlertid må jeg gøre gældende, at der i nærværende sag i perioden 1997/1998 – 2001/2002 er sket en større positiv udvikling, både med hensyn til antallet af forbrugere og tilsluttede m², end der er sket i de to sager, hvor der er givet medhold i klagen.

Det gøres gældende, at alle sager bør behandles ens og således på det samme grundlag, hvorfor grundlaget, nemlig vurderingen over en 4-årig periode afsluttende med det regnskabsår, hvori udtræden finder sted, ikke blot bør benyttes i de to sager, hvor der nu er givet klagerne medhold, men også i nærværende sag, hvor klageren ikke fik medhold, og det gøres således yderligere gældende, at såfremt samme beslutningsgrundlag anvendes i alle sager, vil der også i nærværende sag være grundlag for at give klageren medhold.

[.....]”

Energitilsynets bemærkninger til klagen

Ved brev af 26. maj 2005 har Energitilsynet afgivet sine bemærkninger til klagen, hvorfra citeres:

”[.....]

Energitilsynet har følgende bemærkninger til klagen:

Sagen drejer sig om, hvorvidt [...] i forbindelse med udtræden af Hirtshals Fjernvarmeværk A.m.b.a. per 31. maj 2002 skal betale udtrædelsesgodtgørelse efter bestemmelserne i fjernvarmeværkets vedtægter, eller om værket har mulighed for at afsætte den ledige kapacitet til anden side.

[.....]

Tilslutningen til Hirtshals Fjernvarmeværk A.m.b.a. har over en årrække udviklet sig således:

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

Side 4 af 9

1990/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004
353.561 m ²	355.415 m ²	357.593 m ²	355.758 m ²	360.600 m ²

Energitilsynet har i sin afgørelse henvist til nedgangen i antallet tilsluttede m² 2001/2002 til 2002/2003. Tilsynet finder, at forholdene skal vurderes ud fra forholdene i fjernvarmeforsyningen på tidspunktet omkring udtrædelsen. Tilsynet finder ikke, at der på udtrædelsestidspunktet er så klar en tendens i udviklingen i tilslutningerne til Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a., at det kan begrundes, at der på det pågældende tidspunkt ikke skal betales udtrædelsesgodtgørelse.

Tilsynet finder derfor også, at det må afvises, at følge advokat Sven Ravns ønske om, at tilsynet i alle sager lægger en vurdering over en fire-årig periode til grund ved behandlingen. I den forbindelse skal anføres, at den stigning i tilslutningen, som har begrundet tilsynets afgørelser i sager med senere udtræden, først er sket i 2003/2004.

Ved afgørelser af 5. april 2002 (klagenævnets j.nr. 97-2311-0049 og 0050) stadfæstede klagenævnet to afgørelser om udtrædelsesgodtgørelse til Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a. Det fremgår af Energitilsynets afgørelser, at der var tale om opsigelser i slutningen af 2000 til udtræden den 31. maj 2002. [...] udtrædelse sker per 31. maj 2002.

Klagenævnet anfører i sin afgørelse, at nævnet på denne baggrund og uanset at Hirtshals Fjernvarmeforsyning efter de foreliggende oplysninger om udestående forpligtelser og produktionsomkostninger må betegnes som veldrevet, under henvisning til de oplyste forventninger om en stigning i antallet af udmeldelser samtidig med en nedgang i antallet af tilmeldinger til fjernvarmeverket ikke finder anledning til at kritisere den af Energitilsynet anlagte vurdering, hvorefter det ikke findes urimeligt, at klagerne i henhold til den i tilsynets afgørelse citerede bestemmelse i § 5 i værkets vedtægter skal udrede en udtrædelsesgodtgørelse.
[.....]”

Ved brev af 5. juli 2005 fastholder advokat Svend Ravn, at Energitilsynet bør anvende de samme vurderingsprincipper i alle sager. Det fastholdes således, at der også i nærværende sag bør foretages en vurdering af udviklingen over en fireårig periode, når der i andre sager er foretaget en sådan vurdering. Det anføres, at dette særligt må gælde under indtryk af, at der over denne fireårige periode er sket en større positiv udvikling, end der er sket i to sager, hvor der er givet medhold i klagen. Advokaten er af den opfattelse, at det ikke er rimeligt, at Energitilsynet henviser til nedgangen helt frem til 2002/2003, når udtræden er sket pr. 31. maj 2002, og anfører, at vurderingsperioden også i

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

Side 5 af 9

de øvrige sager er stoppet med det regnskabsår, der afslutter pr. udtrædelsestidspunktet og ikke senere.

Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a. er blevet hørt over advokatens brev af 5. juli 2005, men har ikke afgivet bemærkninger dertil.

Retsgrundlaget

Det fremgår af § 21, stk. 1, i varmemforsyningsloven (lbk. nr. 347 af 17. maj 2005), at tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for de af lovens §§ 20 og 20b omfattede ydelser med angivelse af grundlaget herfor skal anmeldes til et af transport- og energiministeren nedsat tilsyn (Energitilsynet) efter regler fastsat af tilsynet. I henhold til § 21, stk. 3, er tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter stk. 1, ugyldige.

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

Side 6 af 9

Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20a eller 20b eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet efter lovens § 21, stk. 4, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

Energiklagenævnets tidligere praksis

Energiklagenævnet traf den 5. april 2002 afgørelse i to sager vedrørende udtrædelsesgodtgørelse opkrævet af Hirtshals Fjernvarme (j.nr. 97-2311-0049 og 97-2311-0050) i relation til udmeldelser foretaget henholdsvis den 25. september 2000 og den 18. oktober 2000, begge med udtræden den 31. maj 2002. Af Energitilsynets afgørelse - som Energiklagenævnet stadfæstede - fremgik, at Hirtshals Fjernvarme den 13. december 2000 oplyste, at der ikke var blevet opkrævet udtrædelsesgodtgørelse i henhold til vedtægternes bestemmelser i perioden 9. november 1993 - 1. juni 2000, at værket på daværende tidspunkt havde 14 konkrete udmeldelsessager og, at værket siden 1. juni 2000 ved henvendelser om udtræden havde stillet krav om betaling af en udtrædelsesgodtgørelse i henhold til vedtægterne. Det fremgik endvidere af tilsynets afgørelse, at der i perioden 1995-2000 var sket i alt 10 udmeldelser, og at der var en forventning om nedgang af nye tilslutninger. Energiklagenævnet fandt - uanset at Hirtshals Fjernvarmeforsyning efter de foreliggende økonomiske oplysninger måtte anses for veldrevet - ikke anledning til at kritisere Energitilsynets vurdering af, at det ikke var urimeligt, at klagerne skulle udrede en udtrædelsesgodtgørelse. Nævnet lagde herved vægt på, at værket forventede en stigning i antallet af udmeldelser samt en nedgang i antallet af tilmeldinger til fjernvarmeværket.

I afgørelse af 28. juni 2004 (j.nr. 21-23) vedr. udmeldelse af Ørslev-Terslev Kraftvarmeværk fandt Energiklagenævnet, at varmeværkets økonomi på ud-

meldelsestidspunktet var følsom over for enhver nedskæring i varmegrundlaget, samt at der var begrundede forventninger om en stigning i antallet af udmeldelser. Nævnet stadfæstede derfor Energitilsynets afgørelse om, at andelshaverne skulle betale udtrædelsesgodtgørelse til varmegrunden.

Nævnet har den 11. februar 2005 truffet afgørelse i en række sager om udtrædelsesgodtgørelse til Hirtshals Fjernvarme (j.nr. 21-274, 21-277 og 21-278) vedrørende tre senere udmeldelser. Nævnet lagde herved vægt på, at vurderingen af, om der sker en belastning af tilbageværende forbrugere, skal ske ud fra de på udmeldelsestidspunktet faktisk konstaterbare økonomiske forhold. Nævnet bemærkede her, at de negative forventninger om tilslutningen til værket, som fremgik af nævnets afgørelser af 5. april 2002, ikke havde materialiseret sig, da der over en årrække indtil 2004 var sket en løbende stigning i antallet af forbrugere og m² tilsluttet værket.

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

Side 7 af 9

Energiklagenævnets bemærkninger

1.

Energiklagenævnet bemærker, at udgangspunktet for bedømmelsen efter andelsselskabsretten er vedtægternes bestemmelser om udtrædelse. Det fremgår af sagen, at Hirtshals Fjernvarmes vedtægter, herunder bestemmelserne om udtrædelsesgodtgørelse m.m., er anmeldt til Energitilsynet.

2.

Energitilsynets grundlæggende synspunkt om udtrædelsesgodtgørelse er ved tidligere afgørelser tiltrådt af nævnet, såfremt en sådan mulighed bl.a. fremgår af værkets vedtægter, og disse er anmeldt til Energitilsynet. Det betyder, at en forbruger, der ønsker at ophøre med at aftage varme fra værket, skal "rydde op efter sig" og betale sin forholdsmæssige andel af varmegrunden gæld, således at der ikke påføres de brugere, der fortsat aftager varme fra værket, en økonomisk byrde. Samtidig vil det dog være urimeligt, at der opkræves en egentlig udtrædelsesgodtgørelse, hvis der løbende gennem tilslutning af nye forbrugere, der overtager den udtrædendes forpligtelser til afvikling af gæld, sker en udbygning af værket, og at værket samtidig anses som veldrevet.

3.

Energiklagenævnet kan tiltræde Energitilsynets opfattelse af, at vurderingen af om en udtrædelsesgodtgørelse er urimelig i medfør af varmeforsyningslovens § 21, stk. 4, – og dermed om der sker en belastning af de tilbageværende brugere – forudsætter, at der tages stilling til dels, om den ledigblevne kapacitet er overdraget til nye andelshavere, dels til værkets økonomi.

4.

Nævnet konstaterer, at princippet om, at udtrædelsesgodtgørelse kun skal betales, såfremt den ledigblevne kapacitet ikke kan overdrages til nye andelshavere, fremgår af varmekærets vedtægter.

Klager gør gældende, at Energitilsynet burde have bedømt udviklingen i tilslutninger over en 4-årig periode, da dette har været tilsynets praksis i andre sager om udtrædelsesgodtgørelse. Tilsynet bedømmer imidlertid udviklingen over en 2-årig periode, hvilket efter klagers opfattelse ikke giver det fulde billede af udviklingen i tilslutninger til Hirtshals Fjernvarme.

Det følger af vedtægterne for Hirtshals Fjernvarme, at udtrædelsesgodtgørelsen skal "...beregnes som den udtrædendes andel af varmekærets samlede anlægsudgifter på opsigelsestidspunktet...".

Vurderingen af, om der sker en belastning af tilbageværende forbrugere, må derfor ske ud fra de på opsigelsestidspunktet – og ikke udtrædelsestidspunktet – faktisk konstaterbare økonomiske forhold. Vurderingen må foretages konkret, og vil normalt indebære, at der tages hensyn til den hidtidige udvikling over en årrække, medmindre denne udvikling ikke vil være retvisende. Det vil således bero på de konkrete omstændigheder, over hvilken periode udviklingen bør vurderes for at være mest retvisende.

Nævnet har allerede i to afgørelser af 5. april 2002 (j.nr. 97-2311-0049 og 97-2311-0050) vurderet de økonomiske forhold for Hirtshals Fjernvarme i relation til opsigelses-/udmeldelsestidspunkter, som er stort set identiske med udmeldelsestidspunktet i denne sag. Nævnet henholder sig derfor til denne vurdering. Således er det nævnets vurdering, at det ikke var urimeligt, at klageren skulle udrede en udtrædelsesgodtgørelse, uanset at Hirtshals Fjernvarmeforsyning efter de foreliggende økonomiske oplysninger måtte anses for veldrevet. Der lægges således vægt på, at værket på opsigelsestidspunktet forventede en stigning i antallet af udmeldelser samt en nedgang i antallet af tilmeldinger til fjernvarmekæret.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 14. april 2005 stadfæstes.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26 i lov om varmeforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 7. december 2005.

12. december 2005

J.nr.: 21-357

Eksp.nr.: 24057

TRA-EKN

Side 8 af 9

Afgørelsen er sendt til Energitilsynet, advokat Svend Ravn og Hirtshals Fjernvarme A.m.b.a.

P. N. V.

Chr. Hjorth-Andersen
Fungerende nævnsformand

12. december 2005

J.nr.: 21-357
Eksp.nr.: 24057
TRA-EKN

Side 9 af 9

/ Trine Roslyng Andersen
Fuldmægtig